

SvD

Professor: Fängelse ger inte tillräckligt med vård

Publicerad: 11 november 2007, 10.23

Fängelserna är i dag ett slags psykiatriska vårdavdelningar, fast utan psykiatrins alla redskap. På den punkten ger Martin Grann, professor i psykologi vid Stockholms universitet och utvecklingschef vid kriminalvården, Leif Axmyr rätt.

Leif Axmyr menar att fängelserna förvandlats till "dårhus" under hans tid där. Inom kriminalvården pågår nu ett reformarbete för bättre samverkan med den psykiatriska vården. Martin Grann håller med om att ribban för våldsbrottslingar att dömas till vård i stället för fängelse är hög i Sverige:

- I dag är fängelserna ett slags psykiatriska vårdavdelningar fast utan psykiatrins alla redskap. Jag tror inte att vårdbehovet blir tillgodosett. Egentligen är det i svensk lagstiftning bara de med psykossjukdomar som döms till vård, vi har dock en hög andel med svåra sjukdomstillstånd inom kriminalvården.

Hur vill du kommentera Leif Axmyrs fall?

- Det ska bli intressant att se hur Örebro tingsrätt väger Rättsmedicinalverkets riskbedömning i förhållande till den tid han har suttit, om eventuell framtida farlighet räcker för ett avslag.

Av de livstidsdömda som hittills har ansökt om ett tidsbestämt straff har domstolen avslagit många med motiveringen att den dömda inte har suttit tillräckligt länge.

- Men det är nog inte troligt med Axmyr. Den tid han suttit motsvarar närmare 40 års tidsbestämt straff. Men han har en del misskötsamhet som kan tala till hans nackdel i tingsrättens ögon.

Vad anser du om långtidsdömda generellt?

- Långa fängelsevistelser är nedbrytande. De livstidsdömda i Sverige är trots allt få i förhållande till alla intagna, men mer tankeväckande är att domar med långa straff ökar. Men det är uttryck för en politisk vilja. Ser man de svenska straffen i ett internationellt perspektiv har vi ändå korta strafftider.

Hur mycket bättre som människa kan man bli efter ett långt fängelsestraff?

- Det är inte alls säkert att man blir bättre. Fängelse är i grunden ett straff för en ondskefull handling. Det handlar också i viss mån om att tillfredsställa allmänhetens behov av hämnd. Det är egentligen bara i Norge och Sverige som det kallas för kriminalVÅRD. I andra länder heter det korrigerings eller straffpåföljd. Detta med "vård" är något som vi i Sverige medvetet valt att kalla vår verkställande myndighet, som ett uttryck för att vi i grund och botten tror på ett humant och rehabiliteringsinriktat straffsystem, säger Martin Grann.

SvD Mer helg - 10 helger för 129:-

CHRISTINA WAHLDEN

08-13 51

christina.wahlden@svd

